

مصطفیٰ با مرحوم آیت‌الله حاج شیخ محمد تقی نجفی

بسم الله الرحمن الرحيم

من به اتفاق مرحوم والدم آیت‌الله حاج میرزا عبدالحسین نجفی برادرزاده مرحوم آیت‌الله حاج آقا نورالله نجفی، بارها به منزل عمومی بزرگ خاندان‌نام می‌رفتیم، مرحوم حاج آقا نورالله به‌خاطر علاقه و عشق شدیدی که به مرحوم آیت‌الله آقانجفی داشتند، به خاندان و اولاد و نوه‌های ایشان احترام زیادی می‌گذاشتند و با آنکه مرحوم پدرم در سینین جوانی بودند بخاطر

شخصیت خودشان و همچنین جانشینی آقانجفی در امامت مسجدشان و موقوفات آن مرحوم، مورد احترام شدید حاج آقا نورالله واقع می‌شدند و ایشان با آن موقعیت و سن، تمام قد جلوی پدرم می‌ایستادند و بدقت به حرفاها و یا مطالب ایشان گوش می‌دادند. در زمان قیام ایشان هم، پدرم با علاقه و حرارت زیاد در کنار عمومی بزرگوارشان قرار داشته و در مهاجرت به قم از اول تا آخر حضور خود را اعلام داشتند و از مطالب و خاطراتی که از آن زمان دارم، این است که موقع عزاداری و تشییع حاج آقا نورالله را بخوبی به یاد می‌آورم با وجود آنکه جنازه مرحوم حاج آقا نورالله را بعد از شهادت به اصفهان نیاورده‌ند و به نجف اشرف منتقل نمودند ولی اصفهانیها یک تابوت خالی در یک اماری گذاشته بودند و آن را تشییع می‌کردند به یاد دارم یک دسته سنگزدن در مراسم ایشان بودند که هر کدام دو تا سنگ به دو تا چوب داشتند و اینان این دو سنگ را به هم می‌زنند، بعد طرف راست به هم می‌زنند و بعد طرف چپ و بالای سر اینکار را تکرار می‌کرند و این اعمال خیلی به چشم می‌خورد. در کنار اینان و دستجات عزادار و قمهزن و زنجیرزن از اصفهان و دهات اطراف در مسجد شاه جمع شده بودند و زن و مرد در اطراف این تابوت خالی نوچه‌خوانی و زاری می‌نمودند. اینان هر چند ذرع یک‌بار تابوت خالی را زمین می‌گذاشتند و با حال زاری می‌گفتند: آقا رفتی و در غربی کشته شدی و بعد دوباره گریه می‌کردند. بخوبی به یاد دارم که مردم این شعر را در رثای آیت‌الله می‌خواندند:

ای آقای ما، سوره ما جای تو خالی است
ای نایب پیغمبر ما جای تو خالی است

آیت‌الله زمان رفت ز دست

ای خدا بیرق اسلام شکست، ای خدا بیرق اسلام شکست.^{۲۶۱}

۱. مصاچیه با آیت‌الله حاج شیخ محمد تقی نجفی فرزند آیت‌الله حاج میرزا عبدالحسین نجفی به تاریخ ۱۳۶۴ شمسی.

در ایران هم تفکیک سیاست از روحانیت شد

۱۶

تهدید نمودن علماء سوی حبـل المـتـین بعد از شهادت حاج آقا نورالله روزنامه حبـل المـتـین پس از شهادت حاج آقا نورالله با اعلام این موضوع که در ایران هم تفکیک سیاست از روحانیت شد، نوشت: «هرگز تصور نکنید که از این پس زمانه به حضرات عالی اجازه دهد که کیف مشاء حرکت و به اغراض شخصی دخالت حتی در طرز کفش و کلاه مردم نمایید. نتیجه سه ماه تعطیل که چند میلیون به افراد مسلمین زیان وارد آمد چه شد و ذمه دارش کیست؟ دولت اسلامی [یعنی حکومت رضاخان!!] و از خود شماست، بیگانه که نیست و دیانت اسلام ربطی به ملک و مانع ترقی عصر حاضر نیست.»

بعد از آن با زبان تهدید و اهانت ادامه می‌دهد:

«اندکی به روحانیین ترکی و افغانی نظر انداخته بینید در چه حالت. و به جراءت می‌گوییم اگر آنان به خیالات قائدین ملت [یعنی آناتورک و...] همراه شده بودند به این روز سیاه نمی‌نشستند. اگر روحانیین ایران هم مانع پیشرفت و ترقیات گردند، خواهند دید همان چیزی را که دیگران دیدند. اگر چه به عقیده بسیاری دولت با حسن تدبیر این نیران برافروخته دست خارجی (یعنی قیام حاج آقا نورالله) را خمودی بخشید ولی به عقیده ما چند سال ایران را عقب انداخت. خوب بود با صراحة لهجه به آفایان بلکه به کلیه افراد حالی می‌شد که در ایران هم تفکیک دیانت از سیاست شد. نه ارباب سیاست دخالت در امور روحانی خواهند نمود و نه روحانیین در کارهای داخلی و خارجی دولت.

تاکی نباید اولیای دولت ما صراحة لهجه و شجاعت اخلاقی و شهامت فکری را پیشه خود سازند؟ تا چند بایست از هتاكی فلان روضه‌خوان یا از مذمت فلان آخوند هراسیده، حقایق را در لفاظهای ضخیم اظهار دارند. اگر چه کار از کار گذشته ولی باز هم می‌گوییم قبل از پیش آمد حادثه دیگر دولت با صراحة لهجه و شجاعت اخلاقی باید به جمیع طبقات حالی کند که هیچکس نمی‌تواند در خارج از وظایف خود قدم بردارد و هر کس چنین کند مجرم سیاسی و دیانتی شناخته خواهد شد.»^۱